

Fylkesmannen i Troms og Finnmark
fmtfpost@fylkesmannen.no

Troms 22.10.2019

**Klage på akvakulturtillatelse på ny lokalitet; AK- 23 v/Veggneset i Tromsø kommune.
Saksnummer: 18/4533**

Naturvernforbundet klager herved på avgjørelse i denne sak på bakgrunn av manglende hensyn til den helhetlige belastningen i området og fare for alvorlig forringelse av naturverdier og muligheten til å drive kystnært, bærekraftig fiske på fornybare ressurser (fiskebestander). Vi henviser til våre tidligere merknader i sin helhet.

Vedtak

«Lerøy Aurora AS får tillatelse, i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 (forurensningsloven) §§ 11 og 16, til utslipp til vann og luft fra oppdrettslokaliteten Veggneset i Tromsø kommune. Maksimal tillatt biomasse på lokaliteten er 3 600 tonn. Vilkår for tillatelsen er gitt i vedlegget.

3.1.2 Utslipp av kjemikalier, herunder legemidler

Utslipp av kobber og prioriterte miljøgifter som for eksempel kadmium, kvikksølv, PCB og PBDE i fôrspill og fekalier er tillatt, men skal reduseres mest mulig i tråd med vilkår i pkt 3.1.1 og pkt. 6. Slike utslipp et likevel kun tillatt dersom fôret kommer fra fôrleverandører som er registrert og/eller godkjent i henhold til Mattilsynets regelverk. Fylkesmannen vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette en mer presis og eventuell også strengere regulering.

Utslipp av legemidler er tillatt dersom legemidlet er rekvirert av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog og benyttet som foreskrevet. Slike utslipp er tillatt ved lokaliteten uavhengig av om utslippet skjer fra merd eller fra brønnbåt.»

«Det er ikke målt forhøyede verdier av kobber og sink i bunnsedimentene. Dette er tungmetaller en normalt forventer å finne i sediment påvirket av oppdrettsaktivitet.»

Kommentar:

Man planlegger med andre ord å forurense området med kobber, sink, kadmium, kvikksølv, PCB, PBDE og mikroplast med denne tillatelsen. Naturvernforbundet Troms mener dette er særlig graverende i et viktig område for fiskeriene i området- i dårlig vær er dette en av få steder man pr i dag kan ha et alternativ som fangstområde.

«Strømforholdene på lokaliteten er relativt gode, og vil bidra til å spre nedfallet av fôrspill og ekskrementer fra anlegget på et større område og vil lette nedbrytningen av dette organiske materialet.»

Kommentar:

Spredning av fôrspill til omliggende område som er avsatt til fiske er svært problematisk. Fiskere har flere steder i Troms fått leveringsnekt av fisk fanget nær oppdrettsanlegg. Dersom fangst blir tatt imot er dette med sterkt redusert pris til fisker. Å tillate at en næring båndlegger og forurenser et område slik at andre næringsinteresser fortrenses er svært betenkelig. Jmf ovenfor om områdets betydning for fiskere i området.

Vurdering av kunnskapsgrunnlaget

«Søknaden er vedlagt dokumentasjon om miljøforholdene på lokaliteten, delvis fremskaffet av søker gjennom feltundersøkelse. Kravet til kunnskapsgrunnlaget vil som hovedregel være oppfylt dersom man har lagt til grunn tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap.»

Kommentar:

Det er store mangler i registreringen i Troms. Det er derimot registrert betydelige forekomster av stortare i området. At forvaltningen har en praksis i dag som ikke ivaretar plikten til å bidra til sakens opplysning er nedslående med hensyn til de utfordringer vi i dag møter med tanke på trusler mot naturmangfoldet.

Føre-var-prinsippet

«Det vil alltid foreligge en viss grad av usikkerhet når det gjelder effekter av utslipp fra akvakulturanlegg. Føre-var-prinsippet tilsier at effektene må overvåkes, jf. nml § 9. Effekter av overgjødning er i stor grad antatt å være reversible, og risikoen kan ivaretas ved å fastsette grenseverdier for miljøtilstand, samtidig som det stilles vilkår om overvåkning. Dersom overvåkingen viser overtredelse av grenseverdiene vil tillatelsen kunne endres.»

Kommentar:

Det står skrevet tidligere i tillatelsen at kobber og sink forurensning er en konsekvens av oppdrett i åpne anlegg. Denne forurensningen er permanent. Det vil si at føre var prinsippet ikke er tatt til følge. Tvert imot er dette en planlagt forringelse av sjøbunnen for lang framtid, kanskje for alltid. Det er også betenkelig at Fylkesmannen ikke legger vekt på de store miljøkonsekvenser som er påvist etter bruk av kjemikalier i oppdrettsnæringen (bl.a på reker). Både tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap tilsier at etablering av oppdrettsanlegg i uberørte havområder vil medføre at området mister sin kvalitet som uberørt. Området blir forurenset og dette har dermed svært negativ innvirkning på friluftsliv, bunnfauna og flora, dyreliv, fritidsfiske og næringsfiske.

Samlet belastning jf. nml § 10

«Lokaliteten ligger i vannforekomsten IDnr. 0402000031-C. Den økologiske tilstanden er satt til svært god. Det er en annen kjent oppdrettsvirksomhet i denne vannforekomsten som er svært stor, men Fylkesmannen regner det ikke som sannsynlig at den etableringen vil føre til at tilstanden i vannforekomsten som helhet vil endres til god eller verre.»

Kommentar:

Det at vannforekomsten er av svært god kvalitet burde gi beskjed om at området ikke bør utsettes for forurensning som planlagt. At et område er avsatt til akvakultur i arealplanen betyr ikke automatisk at området MÅ benyttes til dette formålet.

Selv om vannkvaliteten i vannforekomsten som helhet sannsynligvis ikke blir forverret, så blir den det lokalt (i stor grad). Siste tids sykdomsutbrudd både i Sør og Nord-Troms tilsier at stor avstand mellom lokaliteter er nødvendig for å stoppe smittespredning mellom anleggene. At det allerede ligger en stor oppdrettslokalitet i vannforekomsten burde tilsi at tillatelse ikke burde bli gitt. Dette poenget synes å styrkes av at Mattilsynet har frarådet etablering i dette området grunnet nærheten til andre anlegg i området.

For Naturvernforbundet i Troms
Anne-Lise Mortensen
Fylkesleder